# Spis treści

Podziękowania ..... 11

Wstęp ..... 13

Problematyka badawcza i cele pracy ..... 19

Motywacja do badania prasy i charakterystyka materiału empirycznego ..... 25

Struktura książki ..... 32

Rozdział 1

**Metropolizacja jako emanacja procesów globalizacji Wprowadzenie do głównych kategorii pojęciowych** ..... 37

1.1. Pojęcia metropolii, obszaru metropolitalnego i metropolizacji ..... 38

1.2. Wymiar funkcjonalny, przestrzenny i sieciowy procesu metropolizacji ..... 42

1.3. Wymiar instytucjonalny metropolizacji ..... 48

Rozdział 2

**Dyskursywne podstawy tworzenia przestrzeni społecznej: instrumentarium pojęciowe badacza wymiaru kulturowego metropolizacji** ..... 61

2.1. Kategoria przestrzeni społecznej i miejsca oraz proces ich wytwarzania ..... 63

2.2. Elementy koncepcji dyskursu kluczowe dla podjętych badań ..... 73

2.3. Przestrzeń społeczna metropolii w dyskursie ..... 85

2.3.1. Dyskurs metropolitalny: wymiar medialny, publiczny i polityczny ..... 86

2.3.2. Ramowanie i funkcje ram (*frames*) w dyskursie ..... 95

2.3.3. Komunikacyjne mechanizmy wytwarzania przestrzeni i miejsca ..... 99

2.3.4. Między dyskursem, tożsamością miasta a tożsamością mieszkańców .... 101

Rozdział 3
**Przypadek Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego jako przykład wytwarzania przestrzeni społecznej** ..... 113

3.1. Charakterystyka Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego ..... 114
3.1.1. Główne pojęcia stosowane w opisie GOM ..... 114
3.1.2. Pierwsza i druga prędkość rozwojowa a nadejście trzeciej fali. Funkcje metropolitalne Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego ..... 128
3.2. Etapy instytucjonalizacji Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego ..... 137
3.2.1. Różne drogi prowadzą do metropolii – proces tworzenia związku metropolitalnego w województwie śląskim ..... 140
3.2.2. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia jako innowacyjna instytucja zarządzania Górnośląskim Obszarem Metropolitalnym ..... 147

Rozdział 4
**Metody i techniki analizy prasy w modelu mieszanym** ..... 155

4.1. Analiza treści (*content analysis*) ..... 156
4.2. Analiza dyskursu z wykorzystaniem analizy ramowania ..... 161
4.3. Kwestia gatunków analizowanych tekstów ..... 165

Rozdział 5
**Proces metropolizacji w województwie śląskim w świetle analizy dyskursu prasowego** ..... 169

5.1. Główne elementy dyskursu prasowego o procesie metropolizacji w województwie śląskim ..... 169
5.1.1. Dynamika rozwoju dyskursu ..... 169
5.1.2. Podmioty dyskursu o metropolii w wywiadach i debatach ..... 174
5.1.3. Główne wątki tematyczne w badanej prasie: metropolia jako instytucja, metropolia jako przestrzeń życia i wiedza o metropolii ..... 181
5.1.4. Podsumowanie ..... 192

5.2. Obraz metropolii w świetle treści artykułów prasowych ..... 195
5.2.1. Metropolia jako instytucja ..... 197
Aspekty formalno-prawne ..... 197
Struktura finansowania organizacji ..... 233
Władza i polityka ..... 236
Elementy tożsamości instytucji ..... 249
Kompetencje i działania związku metropolitalnego ..... 274
Podsumowanie ..... 304
5.2.2. Metropolia jako przestrzeń życia ..... 307
Metropolia jako obszar inicjatyw inwestycyjnych w wymiarze społecznym, infrastrukturalnym i gospodarczym ..... 307
Ludzie: tożsamość, zmiany demograficzne i procesy migracyjne ..... 312
Komunikacja i infrastruktura transportowa w obszarze metropolitalnym ..... 314
5.2.3. Wiedza o metropolii w rozumieniu naukowym i społecznym ..... 324
5.2.4. Podsumowanie ..... 333
5.3. Ramowanie procesu metropolizacji w województwie śląskim w prasie lokalnej ..... 337
5.3.1. Reprezentacje metropolii jako Górnośląskiego Związku Metropolitalnego ..... 342
Rama szansy w obrazowaniu Górnośląskiego Związku Metropolitalnego ..... 343
Retoryczna strategia sporu i rama konfliktu w obrazowaniu Górnośląskiego Związku Metropolitalnego ..... 350
Narzędzia ramowania w opisie Górnośląskiego Związku Metropolitalnego – metafory: gry/sportu, filmu/spektaklu i walki .... 359
Podsumowanie ..... 369
5.3.2. Reprezentacje metropolii jako ustawy metropolitalnej ..... 372
Rama konfliktu: dziennikarze kontra politycy ..... 373
Narracja rozliczająca: realizacja funkcji *watchdoga* ..... 378
Narracja identyfikacyjna ..... 389
Podsumowanie ..... 393
5.3.3. Reprezentacje Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii ..... 396
Metropolia jako szansa i niewiadoma ..... 396
5.3.4. Podsumowanie ..... 412

Rozdział 6
**Medialny obraz metropolii: refleksje podsumowujące** ..... 417

6.1. Wnioski z ilościowej analizy treści – dominacja obrazu metropolii jako instytucji ..... 419
6.2. Wnioski wypływające z analizy o charakterze jakościowym ..... 424

Zakończenie ..... 441
Nota edytorska ..... 445
Bibliografia ..... 447
Wykaz wykresów, tabel, diagramów i rysunków ..... 503
Indeks osobowy ..... 507
Summary ..... 513
Résumé ..... 515